

Promemoria med utdrag ur utkast till lagrådsremiss

Tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner

[]

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner (betalkontodirektivet), ska genomföras i svensk rätt.

Betalkontodirektivet syftar till att ge bättre insyn i och jämförbarhet för de avgifter som tas ut för konsumenters betalkonton och de betaltjänster som är kopplade till sådana konton. Det innehåller också regler som ska underlätta byte av betalkonton mellan olika institut. Enligt direktivet ska dessutom alla konsumenter som är lagligen bosatta inom Europeiska unionen ges tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner. Därutöver innehåller direktivet bestämmelser om bl.a. tillsyn och sanktioner samt rätt till alternativ tvistlösning.

I lagrådsremissen föreslås att betalkontodirektivet genomförs huvudsakligen genom ändringar i lagen (2010:751) om betaltjänster.

Därutöver föreslås en ändring i marknadsföringslagen (2008:486) som endast är av upplysningskaraktär.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2017.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	[]	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	5
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Bakgrund.....	9
4.1	[]	9
4.2	[]	9
5	Genomförande av betalkontodirektivet i svensk rätt.....	9
5.1	[]	9
5.2	[]	9
5.2.1	[]	9
5.2.2	[]	9
5.3	[]	9
5.3.1	[]	9
5.3.2	[]	9
5.4	[]	9
5.4.1	[]	9
5.4.2	[]	9
5.4.3	Uppsägning av ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner	9
5.5	Byte av betalkonto.....	12
5.5.1	Införande av rutiner för byte av betalkonto	12
5.5.2	Rätt till ersättning för förlust som uppstår i samband med bytesförfarandet	15
5.6	[]	16
5.6.1	[]	16
5.6.2	[]	16
5.6.3	Avgiftsinformation till konsumenter	17
5.6.4	[]	19
5.7	[]	19
5.8	Tillsyn, ingripanden och sanktioner	19
5.8.1	Behörig myndighet	19
5.8.2	[]	21
5.8.3	[]	21
6	Ikraftträdande	21
7	Förslagets konsekvenser	21
7.1	[]	21
7.2	[]	21
7.3	Konsekvenser för myndigheter och domstolar	21

8	Författningskommentar	22
8.1	[]	22
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	22
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner	25
Bilaga 2	Utredningens lagförslag.....	58

1 Beslut

[]

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 []

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster []
dels att det ska införas ett nytt kapitel, 4 a kap., av följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 8 kap. 4 a §, av följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

[]

4 a kap. Tillgång till betalkonto

[]

Information om villkor och avgifter

5 §

Innan ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner ingås ska konsumenten ges en förteckning över de mest representativa tjänsterna som är knutna till betalkonton i Sverige och, i den mån betaltjänstleverantören tillhandahåller dessa tjänster, informeras om avgifterna för dem. Informationen ska lämnas i pappersform eller på annat varaktigt medium.

Utöver de informationskrav som följer av 4 kap. ska konsumenten minst en gång per år ges kostnadsfri information om aktuella avgifter och räntesatser för de tjänster som knutits till betalkontot.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner, i den ursprungliga lydelsen.

Betaltjänstleverantören och konsumenten ska komma överens om på vilket sätt redovisningen av avgifter ska ske. Redovisningen ska lämnas i pappersform om konsumenten begär det.

Byte av betalkonto

6 §

En betaltjänstleverantör ska ha rutiner för byte av betalkonto i samma valuta mellan betaltjänstleverantören och en annan betaltjänstleverantör i Sverige. Rutinerna ska säkerställa att ett sådant byte kan genomföras snabbt och utan onödiga olägenheter för konsumenten.

Den betaltjänstleverantör som en konsument vill öppna ett betalkonto hos ska på begäran av konsumenten kontakta den betaltjänstleverantör som konsumenten har ett betalkonto hos och se till att bytet genomförs. Bytet ska vara genomfört inom högst den tidsram som följer av artikel 10 i betalkontodirektivet.

En betaltjänstleverantör ska även ha rutiner för om konsument vill öppna ett betalkonto hos en betaltjänstleverantör som är etablerad i ett annat land inom EES. Bytet ska vara genomfört inom högst den tidsram som följer av artikel 11 i betalkontodirektivet.

7 §

Avgifter, utöver de som avses i 4 kap. 15 §, som en betaltjänstleverantör tar ut av en konsument i samband med ett byte, ska vara rimliga och i linje med betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

8 §

En betaltjänstleverantör ska ersätta en konsument för ren

förmögenhetskada, som uppstår som en direkt följd av att betaltjänstleverantören inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt 6 §.

Ansvar enligt första stycket inträder inte i fall av osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som den som åberopar omständigheterna inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar. Ansvar inträder inte heller då en betaltjänstleverantör handlar i enlighet med svensk lag eller unionsrätt.

Uppsägning av ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner

9 §

Ett kreditinstitut får säga upp ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner endast om

1. konsumenten avsiktligt har använt betalkontot för olagliga ändamål,

2. det inte har förekommit några transaktioner på betalkontot under de senaste 24 månaderna, eller

3. konsumenten har lämnat felaktiga uppgifter när betalkontot öppnades, och korrekta uppgifter skulle ha lett till att konsumenten inte hade fått öppna ett sådant konto.

Om ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner sägs upp, ska konsumenten underrättas om detta och om var han eller hon kan vända sig för att klaga på beslutet. Underrättelsen ska vara skriftlig och utan kostnad för konsumenten. Om det är möjligt, ska skälen för uppsägningen framgå av underrättelsen.

Om en uppsägning sker med stöd av första stycket 2, ska konsumenten underrättas minst

två månader innan uppsägningen träder i kraft. En uppsägning med stöd av första stycket 1 eller 3 får omedelbar verkan.

[]

8 kap.

4 a §

*Finansinspektionen får hän-
skjuta frågor som rör samarbete
mellan behöriga myndigheter,
särskilt om informationsutbyte, till
Europeiska bankmyndigheten för
tvistlösning i enlighet med
artikel 23 i betalkontodirektivet.*

[]

3 Ärendet och dess beredning

[]

4 Bakgrund

4.1 []

4.2 []

5 Genomförande av betalkontodirektivet i svensk rätt

5.1 []

5.2 []

5.2.1 []

5.2.2 []

5.3 []

5.3.1 []

5.3.2 []

5.4 []

5.4.1 []

5.4.2 []

5.4.3 Uppsägning av ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner

<p>Regeringens förslag: Ett kreditinstitut får säga upp ett avtal om tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner endast om</p> <ul style="list-style-type: none">– konsumenten avsiktligt har använt betalkontot för olagliga ändamål,– det inte har förekommit några transaktioner på betalkontot under de senaste 24 månaderna, eller– konsumenten har lämnat felaktiga uppgifter för att få öppna betalkontot med grundläggande funktioner och korrekta uppgifter skulle ha lett till att konsumenten hade vägrats öppna ett sådant konto.
--

Kreditinstitutet ska skriftligen och utan kostnad för konsumenten underrätta denne om uppsägningen minst två månader innan uppsägningen träder i kraft. Av underrättelsen ska framgå var konsumenten kan vända sig för att klaga på beslutet och, om det är möjligt, skälen för uppsägningen. Om kreditinstitutet säger upp avtalet med anledning av att konsumenten avsiktligt använt betalkontot för olagliga ändamål eller lämnat felaktiga uppgifter för att få öppna betalkontot med grundläggande funktioner och korrekta uppgifter skulle ha lett till att konsumenten hade nekats att öppna ett sådant konto, får uppsägningen omedelbar verkan.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas någon lagstiftning som ger kreditinstitutet rätt att säga upp ett avtal i det fall konsumenten inte längre är lagligen bosatt i unionen eller om denne öppnar ett annat betalkonto med grundläggande funktioner.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag och bedömning. Utredningens förslag innehåller inte några bestämmelser om underrättelse om uppsägning till konsumenten eller om ikraftträdande av uppsägning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inga invändningar mot dem. *Säkerhetspolisen* anser att frågan om möjligheterna att avsluta ett betalkonto vid misstanke om penningtvätt eller terrorfinansiering inte tillräckligt har belysts i utredningen och att det finns behov av att kunna avsluta ett konto redan vid sådan misstanke. *Svenska Bankföreningen* efterlyser ett förtydligande att uppsägningsgrunderna inte avser endast kontot utan även tjänsterna.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I betalkontodirektivet finns bestämmelser om när ett kreditinstitut ensidigt får säga upp ett ramavtal (artikel 19.2). De situationer som räknas upp är följande.

- Konsumenten har avsiktligt använt betalkontot för olagliga ändamål.
- Det har inte förekommit några transaktioner på betalkontot under mer än 24 på varandra följande månader.
- Konsumenten har lämnat felaktiga uppgifter för att få öppna betalkontot med grundläggande funktioner och korrekta uppgifter skulle ha lett till att konsumenten hade nekats att öppna ett sådant konto.
- Konsumenten är inte längre lagligen bosatt i Europeiska unionen.
- Konsumenten har senare öppnat ett andra betalkonto, vilket gör det möjligt för konsumenten att utnyttja de tjänster som ingår i de grundläggande funktionerna, i den medlemsstat där konsumenten redan innehar ett betalkonto med grundläggande funktioner.

Enligt artikel 19.3 i betalkontodirektivet får medlemsstaterna, utöver de ovan angivna situationerna, fastställa ytterligare avgränsade och specifika fall när ett ramavtal om ett betalkonto med grundläggande funktioner får sägas upp av ett kreditinstitut. Sådana fall ska baseras på bestämmelser i nationell rätt som är tillämpliga på deras territorium och syfta till att förhindra att konsumenter missbrukar rätten till tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner.

Regeringen föreslår att ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner med konsument ska få sägas upp i de fall konsumenten

avsiktligt använt betalkontot för olagliga ändamål, om det inte har förekommit några transaktioner på betalkontot under de senaste 24 månaderna, eller om konsumenten lämnat felaktiga uppgifter för att få öppna betalkontot med grundläggande funktioner och korrekta uppgifter skulle ha lett till att konsumenten hade nekats att öppna ett sådant konto. Det är både de grundläggande funktionerna och betalkontot som får sägas upp. Någon möjlighet att avslå en konsuments ansökan om betalkonto med grundläggande funktioner på den grunden att konsumenten redan har ett sådant föreslås inte (se avsnitt 5.4.2). Att konsumenten har öppnat ett andra betalkonto med tillgång till grundläggande funktioner bör därför inte heller utgöra skäl för ett kreditinstitut att ensidigt säga upp ett ramavtal om betaltjänster.

Regeringen anser att en konsument som har flyttat till ett land utanför EES-området kan ha ett fortsatt behov av betalkonto i Sverige, och att flytten i sig inte bör utgöra grund att säga upp avtalet. Så länge betalkontot används löpande bör alltså inte ramavtalet kunna sägas upp på den grunden heller.

De övriga situationer där kreditinstitut ensidigt får säga upp ett avtal om betalkonto bör emellertid regleras i svensk rätt. Några skäl för att reglera några andra avgränsade och specifika fall eller situationer, utöver de som anges i betalkontodirektivet, har däremot inte framkommit.

Enligt betalkontodirektivet ska ett kreditinstitut skriftligen och utan kostnad underrätta konsumenten om uppsägningen av ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner minst två månader innan uppsägningen träder i kraft (artikel 19.4 och 19.5). Av underrättelsen ska framgå var konsumenten kan vända sig för att klaga på beslutet och, om det är möjligt, skälen för uppsägningen. Om kreditinstitutet säger upp avtalet med anledning av att konsumenten avsiktligt använt betalkontot för olagliga ändamål eller lämnat felaktiga uppgifter för att få öppna betalkontot med grundläggande funktioner och korrekta uppgifter skulle ha lett till att konsumenten hade nekats att öppna ett sådant konto, får uppsägningen omedelbar verkan. Regeringen anser att dessa frågor bör följas av lag.

Säkerhetspolisen anser att det finns behov av att kunna avsluta ett betalkonto redan vid misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Enligt 3 kap. 1 § tredje stycket lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är kreditinstitut skyldiga att neka en transaktion i det fall det finns misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Enligt betalkontodirektivet har ett kreditinstitut inga möjligheter att avsluta ett konto redan vid misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism, utan det krävs att konsumenten avsiktligt använt betalkontot för olagliga ändamål. Det saknas därför förutsättningar att föreslå bestämmelser som avviker från direktivet på det sätt som *Säkerhetspolisen* föreslår.

Svenska Bankföreningen efterlyser ett förtydligande att uppsägningsgrunderna inte avser endast kontot utan även tjänsterna. Enligt regeringens mening är tilläggstjänsterna, dvs. de grundläggande funktionerna, avhängiga av tillgången till betalkonto. I det fall betalkontot sägs upp upphör således även rätten till de grundläggande funktioner som är kopplade till betalkontot.

5.5 Byte av betalkonto

5.5.1 Införande av rutiner för byte av betalkonto

Regeringens förslag: Betaltjänstleverantörer ska ha rutiner för byten av betalkonton som avser konsumenter. Rutinen ska avse betaltjänstleverantörer i Sverige men även betaltjänstleverantörer som är etablerade i ett annat land inom EES.

Betalkontodirektivets bestämmelser om yttersta tidsgräns för genomförande av byte av betalkonto ska tas med i lagen om betaltjänster.

Andra avgifter som kan uppstå vid ett byte, än de som en betaltjänstleverantör tar ut av konsumenten för uppsägningen, ska vara rimliga och i linje med betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om rutiner för byte av betalkonto.

Regeringens bedömning: Betalkontodirektivets bestämmelser om bytestjänsten bör ersättas av de befintliga bankbytesrutinerna.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag och bedömning. Utredningens förslag saknar dock en bestämmelse om skyldighet för betaltjänstleverantörer att ha rutiner för och bistå en konsument att öppna ett betalkonto hos en betaltjänstleverantör som är etablerad i ett annat land inom EES. I utredningen föreslås inte heller att andra avgifter som betaltjänstleverantörer kan ta ut av en konsument vid ett byte, ska vara rimliga och i linje med betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem. *Sveriges Riksbank* konstaterar att det saknas effektiva rutiner för byte av bank över nationsgränserna och föreslår att frågan tas upp vid nästa översyn av direktivet. *Svenska Bankföreningen* motsätter sig ett förslag som innebär att det ska finnas ett val för banker verksamma i Sverige att tillämpa en valfri rutin för byte av bank. Den befintliga rutinen bör formaliseras i sådan grad att den täcker hela den svenska marknaden. Bankföreningen anser också att skyldigheten som följer enligt artikel 11 i betalkontodirektivet att bistå konsumenter som vill öppna konto i en annan medlemstat bör följa av författningstexten. *Sveriges Konsumenter* anser att den bästa metoden för att underlätta bankbyte för konsumenter är att införa nummerportabilitet, dvs. möjlighet att behålla sina kontonummer vid bankbyte.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Betalkontodirektivets bestämmelser om byte av betalkonto

Enligt betalkontodirektivet ska medlemsstaterna se till att betaltjänstleverantörer erbjuder en tjänst för byte mellan betalkonton i samma valuta till alla konsumenter som öppnar eller innehar ett betalkonto hos en betaltjänstleverantör som är etablerad inom den berörda medlemsstatens territorium (artikel 9). I artikel 10 beskrivs de moment som bytestjänsten minst ska innefatta samt den övergripande tidsramen

för dessa. Bytestjänsten inleds när den mottagande betaltjänstleverantören fått konsumentens tillstånd. Den mottagande betaltjänstleverantören ska därefter inom två dagar begära att den överförande betaltjänstleverantören lämnar en förteckning över alla överföringar och autogireringar samt information om de återkommande inbetalningar och autogireringar begärda av borgenärer som har utförts på konsumentens betalkonto under de senaste 13 månaderna. Den överförande betaltjänstleverantören ska skicka över dessa handlingar inom fem bankdagar från det att begäran togs emot. I tillståndet att genomföra bytet ska kunden särskilt precisera de inkommande betalningar, stående överföringar och autogireringar som ska flyttas. Konsumenten ska ange det datum från och med vilket stående överföringar och autogireringar ska utföras från det nya betalkontot. Det datumet ska vara minst sex dagar från den dag då den mottagande betaltjänstleverantören tog emot handlingarna som skulle skickas över. Den mottagande betaltjänstleverantören ska se till att autogireringar och stående överföringar upphör, överföra eventuellt återstående medel från det gamla till det nya betalkontot och avsluta betalkontot hos den överförande betaltjänstleverantören. Den överförande betaltjänstleverantören ska utföra motsvarande åtgärder. Inom fem bankdagar från det att den mottagande betaltjänstleverantören tagit emot informationen om återkommande betalningar samt utförda betalningar de senaste 13 månaderna ska stående överföringar upprättas och nödvändiga förberedelser för att ta emot autogireringar göras. Betalare som gör stående inbetalningar till konsumentens betalkonto och mottagare av betalningar via autogirering från kontot ska informeras om de nya kontouppgifterna (artikel 10.2-10.6).

Medlemsstaterna ges möjlighet att fastställa eller behålla åtgärder som alternativ till det som innefattas i bytestjänsten, förutsatt att det tydligt främjar konsumenten, att det inte innebär någon ytterligare belastning för konsumenten och att bytet slutförs inom den tidsram som anges i betalkontodirektivet (artikel 10.1 andra stycket).

Svenska rutiner för bankbyte enligt branschpraxis

Medlemmarna i Svenska Bankföreningen har enats om gemensamma rutiner för bankbyte. Bytesförfarandet kan beskrivas enligt följande. Konsumenten vänder sig till det kreditinstitut han eller hon vill byta till och ingår ett avtal om byte med det nya kreditinstitutet. Konton, produkter och tjänster läggs upp hos det nya institutet. Konsumenten får notera vilka e-fakturor som finns samt ta bort andra överföringar. Konsumenten får sina nya konton och tjänster. Det nya kreditinstitutet kan börja användas och konsumenten ska sluta använda gamla produkter. E-fakturor och andra överföringar kan läggas upp från det nya kontot. Detta moment ska vara slutfört inom tre till fem dagar. Det som kan ta mer än tre dagar är att få nya kort och koder. Det nya kreditinstitutet skickar ett avslutsuppdrag till det gamla institutet som slutför avslutsuppdraget. Vad gäller tidsuppskattningen för bytet måste någon dag för postgång förutses. Bytet ska i regel vara klart inom tre vardagar från det att det gamla institutet tog emot avslutsuppdraget. Bytesrutinen omfattar inte bara konton utan även andra tjänster. Dessa kan dock ta längre tid att handlägga. Bytet är kostnadsfritt för konsumenten. Om bytet inte

genomförs enligt rutinen ersätter det nya kreditinstitutet eventuell ekonomisk skada som konsumenten drabbats av. Det gamla kreditinstitutet har ett begränsat ansvar, t.ex. att se till att de medel som förs över till det nya institutet inte har en överförmyndarspärr.

Formalisering av rutinen för byte av betalkonto

De befintliga rutinerna för byte av betalkonto är i dag inte författningsreglerade och inte heller föremål för någon tillsyn. Enligt artikel 10.1 i betalkontodirektivet får medlemsstaterna behålla åtgärder som alternativ till den bytestjänst som ska erbjudas enligt direktivet. Det förutsätter dock att de alternativa åtgärderna tydligt främjar konsumenten, att det inte innebär någon ytterligare belastning för konsumenten och att bytet slutförs inom högst samma övergripande tidsram som vid bytestjänsten.

Den bytesrutin som tillämpas av medlemmarna i Svenska Bankföreningen förefaller enligt regeringens mening fungera väl. Det finns inte några kända problem med rutinerna och det är inte ett område som lett till några klagomål vare sig hos institutens egna kundombudsmän eller hos exempelvis Konsumenternas Bank- och finansbyrå. Kreditinstitutet samarbetar dessutom kontinuerligt för att utveckla och förbättra rutinerna. Den befintliga bytesrutinen är både mindre komplicerad och slutförs snabbare än bytestjänsten enligt betalkontodirektivet. Att genomföra bytestjänsten i svensk rätt på det sätt som anges i artikel 10 i betalkontodirektivet skulle således vara till nackdel för konsumenterna. Enligt regeringens bedömning bör därför möjligheten i betalkontodirektivet som möjliggör att behålla de befintliga bytesrutinerna utnyttjas.

Samtliga kreditinstitut kommer att omfattas av den föreslagna bestämmelsen om tidsramen för byte, som innebär att den maximala tiden enligt artikel 10.1 i betalkontodirektivet inte får överskridas. Alla kreditinstitut, även de som inte är medlemmar i Svenska Bankföreningen ska vara skyldiga att ha en bytesrutin. Enligt regeringens bedömning bör den yttersta tidsramen för bytet regleras i lag genom en hänvisning till betalkontodirektivet. Därigenom underlättas tillsynen över att byten faktiskt genomförs inom den aktuella tidsramen. Den föreslagna bestämmelsen innebär också att betaltjänstleverantörer kommer att omfattas av bytesrutinen.

Svenska Bankföreningen påtalar att artikel 11 i betalkontodirektivet även reglerar rutiner för öppnande av konto i kreditinstitut i andra medlemsstater och att denna skyldighet bör följa av författningstexten. Regeringen instämmer i Svenska Bankföreningens påpekande och bestämmelsen bör därför justeras så att detta klargörs. I likhet med vad som anges ovan bör den yttersta tidsramen för ett gränsöverskridande byte regleras i lag genom en hänvisning till betalkontodirektivet. Det närmare innehållet i bytesrutinerna behöver emellertid inte belasta lagtexten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför bemyndigas att meddela föreskrifter om rutinerna för byte av betalkonto.

Avgifter i samband med bytestjänsten

Medlemsstaterna ska se till att konsumenterna kostnadsfritt kan få tillgång till uppgifter om sina stående överföringar och autogireringar (artikel 12.1 och 12.2 i direktivet). Den överförande betaltjänstleverantören får inte ta ut några avgifter för den förteckning över överföringar och autogireringar samt den information om betalningar under de senaste 13 månader som ska skickas över till den mottagande betaltjänstleverantören vid ett byte.

Enligt artikel 12.3 i betalkontodirektivet ska kostnader för att avsluta ett betalkonto fastställas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG, vilket har genomförts i 4 kap. 15 § lagen om betaltjänster. Detta innebär att eventuella avgifter som den gamla betaltjänstleverantören tar ut för att avsluta ett betalkonto ska motsvara de faktiska kostnaderna som uppsägningen medfört för leverantören. Periodiska avgifter för betaltjänster ska emellertid endast betalas för tiden fram till dess att avtalet upphört att gälla. Om konsumenten betalat avgifter i förskott, ska betaltjänstleverantören återbetala dem i motsvarande omfattning.

I artikel 12.4 i betalkontodirektivet anges att övriga eventuella avgifter som betaltjänstleverantörer i en bytessituation tar ut av konsumenten, ska vara rimliga och i linje med betaltjänstleverantörens faktiska kostnader. Enligt regeringens mening bör detta förtydligas i lagen för att betalkontodirektivet ska anses vara fullt genomfört i svensk rätt.

5.5.2 Rätt till ersättning för förlust som uppstår i samband med bytesförfarandet

Regeringens förslag: En betaltjänstleverantör ska utan dröjsmål ersätta en konsument för förlust, inbegripet avgifter och räntor, som uppstår som en direkt följd av att betaltjänstleverantören inte uppfyllt sina skyldigheter enligt de rutiner och tidsgränser som gäller för byte av betalkonto.

Ansvar ska inte inträda i fall av osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som den som åberopar omständigheterna inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar. Ansvar ska inte heller inträda då en betaltjänstleverantör handlar i enlighet med svensk lag eller unionsrätt.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen föreslår dock ingen bestämmelse som reglerar ansvarsfrihet på grund av force majeure.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända emot det.

Skälen för regeringens förslag: En betaltjänstleverantör som inte uppfyller sina skyldigheter i bytesförfarandet ska ersätta konsumenten för den förlust som uppstår (artikel 13.1). Förluster, inklusive avgifter och räntor, som uppstår för konsumenten som en direkt följd av att betaltjänstleverantören inte följer sina skyldigheter enligt de rutiner som

gäller för bytesförfarandet, ska ersättas av betaltjänstleverantören. Något ersättningsansvar ska dock inte föreligga om det varit osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som den betaltjänstleverantör som åberopat dem inte haft något inflytande över och inte heller hade kunnat avvärja konsekvenserna av. Ansvar ska inte heller föreligga om en betaltjänstleverantör är bunden av andra rättsliga krav som omfattas av unionslagstiftningsakter eller nationell lagstiftning (artikel 13.2).

I fråga om behovet av att införa bestämmelser om skadestånd kan följande konstateras. Enligt skadeståndslagen (1972:207) ersätts ren förmögenhetsskada (ekonomisk skada utan samband med person- eller sakskada) endast i vissa specifika situationer. Härtill kommer att bestämmelserna i skadeståndslagen är dispositiva. Konsumenttjänstlagen (1985:716), som är tvingande till konsumentens förmån, är inte direkt tillämplig, även om det finns utrymme för analogisk tillämpning av lagen då den anses ge uttryck för en del allmänna kontraktstillsägna principer. Mot denna bakgrund synes det lämpligt att i detta fall införa en tydlig reglering i svensk rätt för att säkerställa att EU-direktivet uppfylls.

En skadeståndsbestämmelse i lag måste kopplas samman med någon materiell bestämmelse. Regeringen har i det föregående (avsnitt 5.5.1) föreslagit att tidsgränsen för byte ska regleras i lag. Den skada som kan uppstå för kunden hänger samman med att bytet inte genomförts fullt ut, vilket exempelvis kan leda till att en betalning kommer bort. Har bytet inte genomförts i alla delar har heller inte tidsgränsen följts för när bytet ska vara fullständigt genomfört. En bestämmelse om skadestånd bör därför kopplas samman med tidsgränsen för byte.

Bestämmelser om ansvarsbefrielse på grund av omständigheter utanför partens kontroll, s.k. ”force majeure”-klausuler är mycket vanliga i olika typer av avtal. Det är dock mindre vanligt att det i lag uttryckligen föreskrivs om sådan ansvarsbefrielse. Enligt artikel 13.3 i betalkontodirektivet ska medlemsstaterna se till att ansvar för finansiell förlust som uppstår i samband med bytesförfarandet ska fastställas i enlighet med de rättsliga krav som gäller på nationell nivå. För att den svenska lagstiftningen avseende ansvarsbefrielse ska överensstämma med betalkontodirektivet bör en bestämmelse införas i lagen om betaltjänster som uttryckligen reglerar ansvarsbefrielse på grund av omständigheter som ligger utanför betaltjänstleverantörens kontroll. Av bestämmelsen bör även följa att ansvar inte heller ska föreligga om en betaltjänstleverantör är bunden av andra rättsliga krav som omfattas av unionslagstiftningsakter eller nationell lagstiftning.

5.6 []

5.6.1 []

5.6.2 []

5.6.3 Avgiftsinformation till konsumenter

Regeringens förslag: En betaltjänstleverantör ska innan avtal om betalkonto ingås med en konsument lämna över ett dokument, på papper eller annat varaktigt medium, över de mest representativa tjänsterna som är anknutna till betalkonton i Sverige och, i den mån betaltjänstleverantören tillhandahåller dessa tjänster, informera om avgifterna för dem.

Betaltjänstleverantören ska minst en gång per år utan kostnad förse konsumenter med en redovisning av alla avgifter och räntesatser som är förbundna med tjänster som rör betalkontot samt hålla en ordlista motsvarande de standardiserade begrepp och definitioner som avses i artikel 3.5 betalkontodirektivet tillgänglig.

Betaltjänstleverantören och konsumenten ska komma överens om på vilket sätt redovisningen av avgifter ska ske. Redovisningen ska lämnas i pappersform om konsumenten begär det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den information som en betaltjänstleverantör ska lämna till en konsument.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen föreslår dock inga bestämmelser om när och på vilket sätt en betaltjänstleverantör ska redovisa uppgifter om avgifter och räntesatser till konsumenter. I utredningen föreslås inte heller någon bestämmelse om bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela närmare föreskrifter rörande informationslämning till konsumenter.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Konsumentverket* lyfter frågan om det inte bör införas en hänvisning till marknadsföringslagen (2008:486) om inte nödvändig information lämnas vid marknadsföring. En dylik hänvisning skulle möjliggöra även en marknadsrättslig tillsyn med ingripanden från Konsumentombudsmannens sida och på så vis bidra till ett starkare konsumentskydd på området. *Svenska Bankföreningen* påpekar att frågan om avgiftsinformation till konsumenter bör regleras tydligt i lag. Vidare bör det föreslagna bemyndigandet ses över. Bankföreningen framhåller att artikel 29 i betalkontodirektivet tillåter en utökad tidsram för genomförandet av artiklarna 4 och 5 då dessa är beroende av att Europiska bankmyndigheten (Eba) ska ta fram gemensamma standarder. Således bör för tydlighets skull framgå att den föreslagna 5 § inte kommer att kunna tillämpas förrän vid en senare tidpunkt.

Skälen för regeringens förslag: Medlemsstaterna ska upprätta preliminära förteckningar över minst 10 och högst 20 av de mest representativa tjänster som är knutna till ett betalkonto (artikel 3 i betalkontodirektivet). Förteckningen ska avse avgiftsbelagda tjänster som erbjuds av minst en betaltjänstleverantör och innehålla standardiserade termer. Förteckningarna ska skickas till Eba som på grundval av dessa ska utarbeta tekniska standarder för tillsyn. Den standardiserade unionsterminologin som på detta sätt ska fastställas ska sedan användas av medlemsstaterna.

I 4 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster finns bestämmelser om informationskrav vid tillhandahållande av betaltjänster. Exempelvis anges i 4 kap. 10 § att en betaltjänstleverantör i rimlig tid innan ett ramavtal sluts ska ge betaltjänstanvändaren viss information om villkor och avgifter för tjänsterna. Den information som ska lämnas enligt betalkontodirektivet går dock utöver det befintliga informationskravet i lagen om betaltjänster. Enligt betalkontodirektivet ska informationen dessutom presenteras på ett visst sätt och innehålla en viss terminologi. Bestämmelserna om informationskrav i lagen om betaltjänster behöver således kompletteras i fråga om den information som ska lämnas till konsumenter innan de öppnar ett betalkonto samt den årliga redovisningen av avgifter.

Betaltjänstleverantörer ska, i god tid innan de ingår avtal om ett betalkonto med en konsument, ge konsumenten ett dokument på papper eller på annat varaktigt medium med de standardiserade termerna i den slutliga förteckning som avser de mest representativa tjänster som är knutna till ett betalkonto (artikel 4 i direktivet). Betaltjänstleverantören ska vidare minst en gång per år och utan kostnad förse konsumenten med en redovisning av alla avgifter och räntesatser som är förbundna med tjänster som rör betalkontot (artikel 5). Vidare ska den ordlista som omfattar de standardiserade begreppen enligt artikel 3.5 alltid hållas tillgänglig för konsumenten. Enligt regeringens mening bör direktivets informationskrav framgå av lagen om betaltjänster för att betalkontodirektivet ska anses genomfört.

Konsumentverket lyfter frågan om det inte bör finnas en hänvisning till marknadsföringslagen för att därigenom även möjliggöra en marknadsrättslig tillsyn av betaltjänstleverantörerna. Även om ett av huvudsyftena med genomförandet av betalkontodirektivet är att höja nivån av konsumentskydd, har enligt regeringens mening inte framkommit sådana omständigheter som tyder på att den tillsyn som Finansinspektionen har över betaltjänstleverantörerna inte skulle vara tillfyllest. Det finns redan i dagsläget informationskrav som åligger betaltjänstleverantörerna. Eftersom det inte har framkommit indikationer som tyder på att aktörerna inte skulle uppfylla de informationskrav som nu genomförs i svensk rätt, och Konsumentverket inte är förhindrad att utöva generell marknadsrättslig tillsyn, bedömer regeringen att det i detta fall inte finns behov av en uttrycklig hänvisning till marknadsföringslagen.

En betaltjänstleverantör ska träffa en överenskommelse med konsumenten om vilken kommunikationskanal som ska användas för redovisningen av avgifter. Om konsumenten begär det ska redovisningen av avgifter tillhandahållas i pappersform. För att uppfylla betalkontodirektivet bör även dessa frågor kräva av lagen om betaltjänster.

Mot bakgrund av att det inte varit möjligt att genomföra betalkontodirektivet i svensk rätt inom föreskriven tid anser regeringen inte att det finns något behov av att, så som *Svenska Bankföreningen* föreslår, senarelägga ikraftträdandet av bestämmelserna om redovisning av avgiftsinformation och villkor till konsumenter.

I betalkontodirektivet finns närmare bestämmelser om såväl omfattningen som utformningen av betaltjänstleverantörens redovisningsskyldighet beträffande avgifter och räntesatser (artikel 5). Detaljbestämmelser av denna art bör emellertid inte finnas i lag, utan bör i stället anges i föreskrifter på lägre nivå än lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen

bestämmer bör därför bemyndigas att meddela föreskrifter om den information som en betaltjänstleverantör bör lämna till en konsument.

5.6.4 []

5.7 []

5.8 Tillsyn, ingripanden och sanktioner

5.8.1 Behörig myndighet

Regeringens förslag: Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör samarbete mellan behöriga myndigheter, särskilt om informationsutbyte, till Europeiska bankmyndigheten för tvistlösning i enlighet med artikel 23 i betalkontodirektivet.

Regeringens bedömning: Det krävs inga lagstiftningsåtgärder för att genomföra betalkontodirektivets krav på att utse en behörig myndighet eller att införa bestämmelser om sanktioner och ingripanden.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens förslag. I utredningen föreslås ingen bestämmelse som ger Finansinspektionen möjlighet att hänskjuta frågor till Europeiska bankmyndigheten för lösande av tvister mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Medlemsstaterna ska utse nationella behöriga myndigheter med befogenhet att se till att bestämmelserna i direktivet följs (artikel 21.1 i betalkontodirektivet). Medlemsstaterna ska vidare säkerställa att dessa myndigheter har utrednings- och verkställighetsbefogenheter. Medlemsstaterna också fastställa effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för överträdelse av den nationella lagstiftning som genomför direktivet (artikel 26).

I lagen (2010:751) om betaltjänster finns bestämmelser om tillsyn och ingripanden. Enligt 8 kap. 1 § har Finansinspektionen tillsyn över att bestämmelserna i bl.a. den lagen följs. Finansinspektionen har därvid möjlighet att gripa in mot institut som åsidosätter sina skyldigheter enligt betaltjänstlagen och i slutändan återkalla ett betalningsinstitutets tillstånd. I fråga om tillsynen över betaltjänstleverantörer som inte är betalningsinstitut eller registrerade betaltjänstleverantörer gäller bestämmelserna i de lagar som reglerar deras verksamhet, om inte annat följer av lagen om betaltjänster. För kreditinstitut innebär det att bestämmelserna om tillsyn i 13 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse är tillämpliga. Enligt 13 kap. 1 § har Finansinspektionen tillsyn över att kreditinstitut driver rörelsen i enlighet med den lagen och andra författningar som reglerar institutets verksamhet. Kreditinstitutet är skyldiga att lämna de uppgifter som Finansinspektionen begär, och myndigheten får genomföra en undersökning hos ett kreditinstitut när den anser att det är nödvändigt.

Bestämmelser om ingripanden finns i 15 kap. samma lag. Enligt 15 kap. 1 § ska Finansinspektionen ingripa genom att utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarig ska kreditinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande om det är sannolikt att ett kreditinstitut inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt den lagen eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet. Om ett kreditinstitut har fått en anmärkning eller en varning, får Finansinspektionen enligt 15 kap. 7 § också besluta att institutet ska betala en sanktionsavgift. Avgiften tillfaller staten. Avgiften ska fastställas till högst tio procent av kreditinstitutets omsättning det föregående räkenskapsåret eller två gånger den vinst eller undvikna förlust som regelöverträdelsen fört med sig, om det beloppet går att fastställa. Om överträdelsen skett under det första verksamhetsåret eller uppgifter om omsättningen saknas, får den uppskattas. Det lägsta beloppet som sanktionsavgiften får bestämmas till är 5 000 kronor, och det får heller inte vara så stort att kreditinstitutets förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras.

Regeringen anser att det nuvarande systemet för ingripanden och sanktioner är i linje med de krav som ställs i betalkontodirektivet i fråga om de behöriga myndigheternas utrednings- och verkställighetsbefogenheter samt om effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner. Eftersom Finansinspektionen enligt gällande rätt har de befogenheter som framgår av 8 kap. lagen om betaltjänster samt 13 och 15 kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse, och därmed är att anse som behörig myndighet, krävs för genomförandet av betalkontodirektivet inga särskilda lagstiftningsåtgärder.

Vad gäller lösande av tvister mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater finns enligt artikel 23 i betalkontodirektivet möjlighet för de behöriga myndigheterna att hänskjuta frågor till Europeiska bankmyndigheten (Eba), om en begäran om samarbete, särskilt om informationsutbyte, har avslagits eller inte besvarats inom rimlig tid. En motsvarande bestämmelse, som ger Finansinspektionen möjlighet att till Eba hänskjuta frågor för lösande av tvister mellan behöriga myndigheter i enlighet med artikel 23 i betalkontodirektivet, bör därför tas in i lagen om betaltjänster.

5.8.2 []

5.8.3 []

6 Ikraftträdande

[]

7 Förslagets konsekvenser

7.1 []

7.2 []

7.3 Konsekvenser för myndigheter och domstolar

Finansinspektionen föreslås få tillsyn över att bestämmelserna som genomför betalkontodirektivet efterlevs. Finansinspektionen föreslås även ansvar för en jämförelsewebbplats. Förslagen, som i och för sig följer direkt av medlemsstaternas skyldigheter enligt betalkontodirektivet, medför ökade kostnader för Finansinspektionen. Finansinspektionens tillsynsverksamhet enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse finansieras av årliga avgifter som kreditinstituten ska betala enligt 13 kap. 16 § samma lag. Finansinspektionen har alltså möjlighet att få täckning för eventuellt ökande tillsynskostnader. Finansinspektionens tillsynsverksamhet enligt samma lag finansieras genom anslag på statens budget. I budgetpropositionen för 2017 föreslås att resurserna till Finansinspektionen ökas.

Kammarrätten i Stockholm noterar att det saknas en analys av de konsekvenser som överklagade beslut från Finansinspektionen kan komma att få för förvaltningsdomstolarna. Domstolarna måste tillförsäkras erforderliga resurser för ökade kostnader.

De föreslagna lagändringarna innebär att Finansinspektionen får möjlighet att fatta ett antal överklagbara beslut och att besluten som huvudregel får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det är i detta sammanhang svårt att bedöma hur många ärenden som kan komma att överklagas. Det är emellertid fråga om ett begränsat antal aktörer som har tillstånd att agera på den relevanta marknaden. Det förefaller mindre sannolikt att den nya lagstiftningen föranleder någon större förändring i inflödet av mål till de allmänna förvaltningsdomstolarna. Det bedöms därför inte föreligga något behov av resurstillskott till domstolarna med anledning av den nu föreslagna lagstiftningen.

Utgångspunkten är att betaltjänstleverantörerna inte kommer att neka konsumenterna att teckna avtal om betalkonto såvida institutet inte har

goda grunder härför. Konsumenter som får avslag på ansökan om betalkonto med grundläggande funktioner kommer ha möjlighet att vända till ARN för att få saken prövad. Även om antalet ärenden hos ARN förväntas öka i viss mån, görs bedömningen att de budgetära konsekvenserna bedöms kunna hanteras inom befintliga budgetramar.

8 Författningskommentar

8.1 []

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

[]

4 a kap. Tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner

[]

5 §

Paragrafen, som är ny, genomför artiklarna 4 och 5 i betalkontodirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om redovisning av avgiftsinformation och villkor till konsumenter.

Första stycket innebär att betaltjänstleverantörer ska lämna viss standardiserad information om de vanligaste tjänsterna som är knutna till betalkonton och avgifterna för dessa.

I *andra tycket* regleras betaltjänstleverantörernas förpliktelser att även tillhandahålla konsumenter årlig kostnadsfri information om avgifter och räntor.

Enligt *Tredje stycket* ska betaltjänstleverantören och konsumenten komma överens om på vilket sätt redovisningen av avgifter ska ske. Redovisningen ska lämnas i pappersform om konsumenten begär det.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.3.

6 §

Paragrafen, som är ny, genomför artiklarna 9 och 10 i betalkontodirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om byte av betalkonto.

Enligt *första stycket* ska en betaltjänstleverantör ha rutiner för byte av betalkonto i samma valuta mellan betaltjänstleverantörer i Sverige.

I *andra stycket* anges den längsta tidsram inom vilket ett byte ska vara genomfört. Den i betalkontodirektivet angivna tidsramen, som riktar sig till betaltjänstleverantörerna, är komplicerad i dess lagtekniska utformning och bör därför inte belasta lagtexten, varför hänvisning görs till direktivet.

I *tredje stycket* regleras den längsta tidsram inom vilket ett byte ska vara genomfört då en betaltjänstleverantör är etablerad i ett annat land inom EES.

Övervägandena finns i avsnitt 5.5.1.

7 §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 12 i betalkontodirektivet.

Paragrafen behandlar avgifter som en betaltjänstleverantör kan ta ut av en konsument i samband med ett byte av betalkonto. Sådana avgifter ska vara rimliga och i linje med betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

Övervägandena finns i avsnitt 5.5.1.

8 §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 13 i betalkontodirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om betaltjänstleverantörens ansvar för skada som uppstår i samband med byte av betalkonto.

Första stycket reglerar konsumenters rätt till ersättning för förlust som uppstår i samband med bytesförfarandet då en betaltjänstleverantör inte uppfyller sina skyldigheter enligt 6 §.

I *andra stycket* stadgas att en betaltjänstleverantör är fri från ansvar om bytesförfarandet inte kan genomföras på grund av omständigheter som legat utanför betaltjänstleverantörens kontroll, dvs. typiska fall av force majeure.

Övervägandena finns i avsnitt 5.5.2.

9 §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 19 i betalkontodirektivet.

Paragrafen behandlar uppsägning av ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner.

I *första stycket* anges i en uttömmande lista de fall då ett kreditinstitut ensidigt får säga upp ett avtal om betalkonto med grundläggande funktioner. Rätten till uppsägning avser såväl de grundläggande funktionerna som själva kontot. Vid bedömningen av om ett konto är vilande enligt *punkten 2* ska bortses från eventuella avgifts- och räntetransaktioner som förekommit på kontot.

I *andra stycket* finns tvingande bestämmelser för kreditinstitut att i ett uppsägningsfall skriftligen underrätta konsumenten och informera om var denne kan vända sig för att överklaga beslutet.

Enligt *tredje stycket* ska kreditinstitutet, om uppsägning sker på den grunden att kontot är vilande, underrätta konsumenten minst två månader innan uppsägningen träder i kraft. I övrigt gäller en uppsägning omedelbart.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.3.

[]

8 kap.

4 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 23 i betalkontodirektivet.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen får hänskjuta frågor till Europeiska bankmyndigheten (Eba) för tvistlösning om en begäran om samarbete eller informationsutbyte har avslagits eller inte besvarats inom rimlig tid.

Övervägandena finns i avsnitt 5.8.1.

[]

Europaparlamentets och rådets direktiv
2014/92/EU av den 23 juli 2014 om
jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto,
byte av betalkonto och tillgång till betalkonto
med grundläggande funktioner

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Bilaga 1

Utredningens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster att det ska införas ett nytt kapitel, 4 a kap., av följande lydelse.

4 a kap. Tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner

Rätten till betalkonto

1 § Ett kreditinstitut som driver tillståndspliktig bank- eller finansieringsrörelse enligt 2 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse får inte vägra en konsument som är bosatt i en stat inom EES att öppna ett betalkonto eller att till kontot knyta sådana grundläggande funktioner enligt 2 § som institutet tillhandahåller andra kunder.

Första stycket gäller inte om det skulle strida mot bestämmelserna i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism att tillhandahålla konsumenten ett betalkonto eller om det finns andra särskilda skäl emot ett tillhandahållande.

Grundläggande funktioner

2 § De grundläggande funktionerna enligt 1 § är

1. tjänster som krävs för att öppna, inneha och avsluta ett betalkonto,
2. tjänster som gör det möjligt att sätta in medel på ett betalkonto,
3. tjänster som gör det möjligt att inom EES över disk eller i uttagsautomater ta ut kontanter från ett betalkonto, och
4. utförande inom EES av följande betalningstransaktioner:
 - a) autogirering,
 - b) betalningar genom ett debetkort, inbegripet betalningar online, samt
 - c) betalningar, inbegripet stående överföringar, vid terminaler, över disk och via kreditinstitutets onlinetjänster.

Behandlingen av en ansökan om betalkonto

3 § En ansökan om betalkonto med grundläggande funktioner ska behandlas skyndsamt. Ärendet ska avgöras så snart som möjligt och senast tio bankdagar efter det att kreditinstitutet tagit emot en fullständig ansökan.

Om ansökan avslås, ska konsumenten omedelbart underrättas om detta och om vart han eller hon kan vända sig för att klaga på beslutet. Underrättelsen ska göras skriftligen och utan kostnad för konsumenten. Om det är möjligt, ska skälen för avslaget framgå av underrättelsen.

Avgifter för betalkonto med grundläggande funktioner

4 § Ett kreditinstitut får ta ut endast rimliga avgifter för att tillhandahålla en konsument ett betalkonto och för de grundläggande funktioner som knyts till kontot.

Information om villkor och avgifter

5 § Innan en konsument öppnar ett betalkonto med grundläggande funktioner ska kreditinstitutet ge honom eller henne en förteckning över de mest representativa tjänsterna som är knutna till betalkonton i Sverige och, i den mån kreditinstitutet tillhandahåller dessa tjänster, informera om avgifterna för dem.

Utöver det informationskrav vid tillhandahållande av betaltjänster som följer av 4 kap. ska kontohavaren minst en gång per år få kostnadsfri information om aktuella avgifter och räntesatser för de tjänster som knutits till konsumentens betalkonto.

Byte av betalkonto

6 § Ett kreditinstitut ska ha rutiner för byte av betalkonto i samma valuta mellan institutet och ett annat kreditinstitut i Sverige. Rutinerna ska säkerställa att ett sådant byte kan genomföras snabbt och utan onödiga olägenheter för konsumenten.

Det kreditinstitut som en konsument vid ett byte vill öppna ett betalkonto hos ska på begäran av konsumenten kontakta det kreditinstitut som konsumenten har ett betalkonto hos och se till att bytet genomförs. Bytet ska vara genomfört inom högst den tidsram som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner.

7 § Ekonomisk skada som har uppstått för en konsument till följd av att ett kreditinstitut inte har uppfyllt sina skyldigheter att genomföra bytet enligt 6 § ska ersättas av det kreditinstitutet.

Uppsägning av ett avtal om betalkonto

8 § Ett kreditinstitut får säga upp ett avtal om betalkonto, endast om

1. konsumenten avsiktligt har använt betalkontot för olagliga ändamål,
2. det inte har förekommit några transaktioner på betalkontot under mer än 24 på varandra följande månader, eller
3. konsumenten har lämnat felaktiga uppgifter för att få öppna betalkontot, och korrekta uppgifter skulle ha lett till att konsumenten inte hade fått öppna ett sådant konto.

Bemyndiganden

7 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. den information som ett kreditinstitut ska lämna till en konsument enligt 5 § första stycket, och
2. rutinerna för byte av betalkonto mellan kreditinstitut.

Denna lag träder i kraft den 18 september 2016.